

Landskap: Småland Upptecknat av: Margit Isaksson
 Härad: N. Vedbo Adress: Karl XII g. 4, Lund
 Socken: Bredestad Berättat av: John Isaksson
 Uppteckningsår: 1946 Född år 1887 i Ebbarp, Bredestads sn.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV
 —s—

Kalendern o. dess märkesdagar.	s. 1-7.	N. M. 72.
Hästen, - ett ormt djur.	s. 8.	LwF 56.
"Bosen".	s. 8.	
Slakt av näbbkar o. älgar.	s. 8.	
Talesätt v. slakt.	s. 8.	
Trösklagornas sång.	s. 9.	LwF. 58

ACC. N:R M. 10303:/

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N. M. 72.

Almanackan.

Jag minns inte att de saknade almanacka. Man köpte den i sta'n. De stack hål i den med stoppnål och drog en ulltråd igenom och så hängdes den upp på en spik vid fönstret. Den fick ej förstöras.

Här antecknade man när man ledde kor och hästar till tjur och hingst. I vårt hem gömdes inte almanackorna.

Min far sa' så här att " alla gamla märke som vi har rättat oss efter tar de bort". Han menade märken för sådagar och dyl.

Runstavar känner jag inte till(har läst om det).

De trodde inte på de väderlekstecken som almanackan lovade.

Årets indelning.

Under röt månaden sa de ju alltid att det var svårare att läka sår. Om ett kreatur får ett sår då, så läker det sig ej förrän på hösten. Röt månaden det är ju från fruntimmersvec-

ACC. N:R M. 10303:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kan till den 20nde augusti. Det röter på nät alldeles förskräckligt den tiden. Det är värmen som röter. Allt sogel det surnar och är svårt att salta."Alla söndagsny är illåka ny". Det hör^{de} jag pappa säga. December var ju julmånad och maj kallades blomstermånad, men det stod ju i almanackan.

Djurens dräktighetstid räknas alltid i veckor, 40 veckor och 16 för en sugga. Med de yngre djuren stämmer det precis.

Det skrev en opp när en ledde korna.

Veckoräkningen har inte alldeles kommit ur bruk. I varje fall äldre lantbrukare tänker ännu på att vissa sädes-
slåg ska såss i viss vecka. De räknar med tretton veckor från midsommar bakåt till 6:e april. En tretting är ett fjärdedels år. (En snuskutting räckte för en redig snusätare en tretting).

Det första utomhusarbetet man gjorde efter jul var att

ACC. N:R M. 10303:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hugga vårved. Och se'n var det vårsådden. Därefter var det en period med att hägna gärdesgårdar och gräva dikte(när tjälen gått ur jorden), spränga sten och köra skog och allt möjligt sådant där. Och det arbetet varade till slåttatiden. Sen var det tid med trädesbruket, då de gjorde åkern i ordning till rågsådden.

Sedan kom rågskörden, fodersädesskörden och rotfruktsupptagning.

Och då var det tid för höstplöjning och tröskning och sen var året slut och tröskningen skulle vara avslutad före jul.

Naturmärken.

När jorden är "boa"(reder sig) så skall man så.
"Jag vill aldrig så förrän jag ser ett falla dagg", sa alltid Johannes Månsson i Mariefors i Bredestads socken.

ACC. N:R M. 10303: 4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Efter varferdagen ska gållko och gållso fö sig valle", sa' pappa. Nu släpper de ut djuren L:e juni och se'n de har fått betesvallar kan de släppa ut före 1 juni. Förr slådde de ju alltid ängarna först en gång innan de släppte ut djuren.

De gick och tittade på säden om den var mogen. Den fick bli mer hårdmogen förr än nu. Rågen ansågs mogen när kornet var så hårt att man inte med nageln kunde trycka av det på mitten. Rågen fick stå i stukor ungefär 3 veckor innan det kördes in. De ville ha den särskilt torr för att den skulle slagtröskas.

Gäddorna leker 3 gånger på våren. Första ^{de}gleken när ^{de}i-
sen smälter och då heter de isgäddor. Andra leken kommer
14 dagar senare och kallas de lövgäddor, och så kommer en ^{de}mir-
dre lek och då får ^{de}heta blomstergäddor.

Mörten leker när alelövet är så stort som rätteöron.

ACC. N:R M. 10303:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lysning*uttogs alltid då det var nymåne.

Vid nymåne skulle man ta in frö mot inälvsmask för an-
nars fick de kräks.

Fredagen är en olycksdag.

Barn som var födda på en söndag hade lätt för att se
spöke.

Kyndelsmässan det är lilla jul.

Petter Katt går och metar och hugger hål i isen.

Mattias kastar en het sten i sjön och isarna bli osäkra.

Gotthard är gökadagen. Göken kommer till denna trakten
då(5 maj).

Urban var fösta sommardagen. Då blir det varmt.

En ska så korn när jorden är torr som aska, så får man
korn så det braskar, sa de gamle.

ACC. N:R M. 10303:7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den 3:dje maj kommer svalorna(Göta).

Den 30:e april gjorde de eldar och skrammel för att skrämma vargar. De tog grytlock och liknande. De hade nytta av det hela året.

Karölinadagen skulle man så linet.

Om Erik ger ax ger Olof kaka.

De svåra frostnätterna vid midsommar heter järnätterna, halshuggningsnätterna(blommorna falla ner när de fryser, t.ex. på timotej).

Brynolf(Brynolle) ska man ha slutat att slå, för annars gick det inte att få lien skarp.

ACC. N:R M. 10303:8

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LwF 56.

Hästen ansågs vara ett orent djur. "Bosen" kallades den som slaktade hästar förr. Han fick aldrig gå till nattvarden.

Så fort de slaktat råbockar och älgar kastrade de dem för att det skulle bli bättre smak på köttet.

Den som inte kunde råka leden då en svinfot skulle skäras av, så sa' man att "han har ljugit i dag."

ACC. N:R M. 10303:9.

När de var tre som tröskade, så tyckte man att slagorna
sa: "Fattas en".

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LuF. 58.